

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמר
נשא את ראש גו' – ה'תשל"ד

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא-לאור לש"פ נשא, י"א סיון, ה'תשפ"א

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

ה' תהא שנת פלאות אראנו

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ נשא, י"א סיון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה נשא את ראש גו', שנאמר בהתוועדות ש"פ נשא, י"א סיון ה'תשל"ד — הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ערב יום טוב זמן מתן תורתנו, ה'תשפ"א (ה'י' תהא שנת פלאות אראנו),
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2021 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5781 • 2021

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

תוכן המאמר

ב' סדרים בדרכי עבודה: גרשון קהת ומררי (כסדר תולדותם) – מלמטה למעלה, סור מרע ואח"כ עשה טוב כו'. קהת גרשון ומררי (כסדר עבודתם) – שההתחלה בענין התורה (קהת), מלמעלה למטה. ובתורה גופא – פנימיות התורה (קהת) וחיצוניות התורה (גרשון).
הקשר עם ב' הקוין שבתורה – אלקים והוי', לשון קשה ולשון רכה, כיון שהשלימות היא בב' קוין דוקא. וענינם בעבודת האדם בלימוד התורה.

בס"ד. ש"פ נשא, י"א סיון, ה'תשל"ד

(הנחה בלתי מוגה)

נשא את ראש בני גרשון גם הם¹. ומדייק כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו במאמר דשנת תש"ד² (ויהי בשלושים שנה³) בנוגע לסדר בכתובים אלו, בהמנין דמבן שלושים שנה ומעלה⁴, שהוא כסדר עבודתם, שתחילה נאמר בסוף פרשת במדבר⁵ נשא את ראש בני קהת, ואח"כ ממשיך בתחילת פרשתנו נשא את ראש בני גרשון גם הם, היינו, שסדרם הוא קהת גרשון ומררי, שסדר זה אינו כסדר לידתם, גרשון קהת ומררי, כפי שנימנו בפרשה תחילה בהמנין דמבן חודש ומעלה⁶, וצריך להבין, מפני מה נשתנה סדרם במנין השני ממנין הראשון [ולמעשה, ששאלה זו היא בתחילת פ' נשא דוקא, כי, בסוף פרשת במדבר נאמר רק הציווי בנוגע למנין בני קהת בלבד, ורק לאח"ז, בתחילת פרשת נשא, שנאמר נשא את ראש בני גרשון לאחר נשא את ראש בני קהת, אזי מתעוררת השאלה שאין זה כסדר תולדותם]. ומוסיף, ובאמת הנה לא זו בלבד מה שבמנין השני בני גרשון הם השניים, אלא עוד זאת, שהם כמו טפלים לבני קהת בענין הנשיאות, דמקרא מלא דבר הכתוב נשא את ראש בני גרשון גם הם (כפירוש רש"י כמו שצויתך על בני קהת), דמשמע שעיקר ענין הנשיאת ראש הוא בבני קהת, אלא דבני גרשון הנה גם הם נשא את ראש (והיינו, שלולי זאת יש קס"ד שאצל בני גרשון לא יהי' כלל הענין דנשיאת ראש, אע"פ שבסדר תולדותם קודם גרשון לקהת). ויש להוסיף בזה, מ"ש בהדרושים⁷ שהתורה היא נצחית, והיינו, שאע"פ שהציווי למנות הלויים והמנין בפועל הי' רק פעם א', בחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים⁸, הנה כיון שהתורה היא נצחית, ישנם הענינים כמו שהם ברוחניות באופן נצחי אצל כל אחד בכל זמן ובכל מקום. ומזה מובן, שגם בהקדמת קהת לגרשון (אע"פ שזה היפך סדר לידתם) יש הוראה נצחית בעבודתנו.

(5) שם ד, ב.

(6) במדבר ג, יז.

(7) לקו"ת פרשתנו כג, ד. אוה"ת שם ע'

רמא. ע' רמג.

(8) ר"פ במדבר.

(1) נשא ד, כב.

(2) סה"מ תש"ד ע' 235.

(3) לשון הכתוב — יחזקאל א, א. וראה

עבוה"ק ח"ד פי"ט.

(4) נשא שם, כג.

ב) והענין בזה⁹, שב' הסדרים הנ"ל הם ב' אופנים בדרכי העבודה. דהנה, יש דרך עבודה שהיא לפי סדר תולדותם של גרשון קהת ומררי, גרשון הו"ע גירושין, כמ"ש¹⁰ ויגרשהו וילך, שזוהו"ע סור מרע¹¹, שמרחיק ודוחה ומגרש ממנו את הרע. וכיון שעבודה זו היא עם המטה מטה ביותר, לכן נאמר גרשון בנו"ן פשוטה [וכמ"ש בספרי השמות שיש גרשום (כמ"ם סופית) וגרשון (בנו"ן סופית)]¹², שהם ב' שמות שונים], להורות שנמשך ובה עד למטה בדברים פחותים ביותר, לגרשם ולדחותם כו'. וענין קהת, מלשון ולו יקתה עמים¹³, כפירוש רש"י אסיפת עמים, הו"ע בירור ניצוצי הקדושה שהם מפוזרים ומפורדים בין העמים¹⁴, שניצוצות אלו נמצאים למטה מטה, ומשם מוציאים ואוספים אותם, וכמ"ש¹⁵ אם יהי' נדחך בקצה השמים (הנה) משם יקבצך הו"י אלקיך ומשם יקחך (שזהו שמישיח יקבץ נדחי ישראל¹⁶), משם דייקא, כמבואר בלקו"ת¹⁷ שמקום ומשכן הקליפות נקרא שם כלומר עמוק מאד למטה, אך מיד כשנודע לו שישנו ניצוץ קדושה באותו מקום [שזה גופא שנודע לו מניצוץ זה הוא לפי שניצוץ זה שייך לנשמתו], ה"ה יורד לשם ומברר ומצרף ומזכך ומעלה אותו. וכללות אסיפת והעלאת הניצוצות דקדושה הו"ע דעשה טוב¹¹, עשה דייקא, שמורה על ענין הכפי', כמו מעשין על הצדקה¹⁸ (כמבואר בחסידות¹⁹ בפירוש ענין המעשה), והיינו, שענין זה הוא באופן של עשי' וכפי', לפי שצריך להוריד עצמו לעבוד עם המטה כדי להעלות ניצוצות הקדושה שנמצאים שם. ולאחרי שישנם עניני העבודה דגרשון וקהת, שזוהי כללות העבודה דסור מרע ועשה טוב, אזי בא הענין דמררי, שהו"ע המרירות, לא עצבות ח"ו כי אם מרירות²⁰, והיינו, שאע"פ שהענין דסור מרע ועשה טוב הוא אצלו בשלימות, ואפילו כדבעי ל' למעבד²¹, מ"מ הוא מתמרמר על זה שעוד לא הגיע לתכלית

9) ראה לקו"ת נשא כא, א. אוה"ת שם ע' רלד. ע' רלח⁵. סד"ה נשא תש"ד (שם ע' 242).

10) תהלים לד, א.

11) תהלים לד, טו.

12) ראה שו"ע אה"ע סקכ"ט סכ"א, ובנו"כ שם.

13) ויחי מט, יו"ד.

14) ע"פ אסתר ג, ח.

15) נצבים ל, ד.

16) רמב"ם הל' מלכים ספי"א.

17) חוקת נו, ד. פ' ראה לב, ג.

18) ראה בית יוסף לטור יו"ד סרמ"ח (ד"ה ומי).

19) ראה לקו"ת בחוקתי מח, א. מאמרי אדמו"ר האמצעי בחוקותי ע' תשסא ואילך. סה"מ תרל"ו ח"ב ע' רפט. תרל"ח ע' רנה. תרע"ח ע' קכא. ע' קכד ואילך. ע' קצב. תרצ"ט ע' 191.

20) ראה תניא פל"א.

21) ראה כתובות סז, רע"א.

השלימות בעבודה, להיות מאוחד עם אורייתא וקוב"ה באופן דכולא חד²². ובכללות הרי זה סדר העבודה מלמטה למעלה, תחלה סור מרע ואח"כ עשה טוב כו'.

אך ישנו גם סדר העבודה במקדש, כולל גם משכן דאקרי מקדש²³, שהתחלה היא בענין התורה, שזהו ענינו של המקדש, כמארז"ל²⁴ משחרב ביהמ"ק אין להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה, ועיקר המקדש הוא קדה"ק, שבו מונח הארון, ואין בארון רק שני הלוחות²⁵, שזהו ענין התורה. וכאשר ההתחלה היא בתורה, אזי העבודה היא באופן דמלמעלה למטה, שזהו הסדר דקהת גרשון ומררי (כפי שנימנו לפי סדר עבודתם במשכן), כדאיתא במדרש²⁶ לפי שהי' קהת טוען הארון ששם התורה, הקדימו הכתוב לגרשון, שבתחלה אמר את ראש בני קהת, ואח"כ אומר נשא את ראש בני גרשון וגו', בשביל כבוד התורה כו'²⁷.

ג) והנה כללות החילוק בין העבודה מלמטלמ"ע והעבודה מלמעלמ"ט הוא החילוק בין תפלה ותורה, וכמבואר בדרושי רשב"י (דרושי ל"ג בעומר²⁸) שאותם הענינים שפעל חוני המעגל ע"י עבודת המטה, שהיא עבודת התפלה, תעניתים וצדקה כמסופר הפרטים במה שעשה²⁹, הנה אותם הענינים פעל רשב"י ע"י התורה, כדאיתא בזהר³⁰ זימנא חדא הוה צריכא עלמא למיטרא [והיינו, שישנו מציאות של עולם, והעולם הי' צריך למיטרא], אתו לקמי' דרשב"י, ואמר ביאור בתורה עה"פ³¹ הנה מה טוב ומה נעים, ותיכף ומיד ירדו גשמים.

אמנם בפרטיות יותר הנה גם בתורה גופא יש פרד"ס שבתורה, פשוט רמז דרוש וסוד, שהם כנגד ד' עולמות אבי"ע³², ובכללות ישנו החילוק בין חיזוניות התורה (נגלה דתורה) לפנימיות התורה, כמארז"ל³³ דבר גדול ודבר קטן, דבר גדול מעשה מרכבה ודבר קטן היות דאביי

22) תניא פ"ד ורפכ"ג בשם הזהר. וראה זהר ח"א כד, א. ח"ב ס, א. תקו"ד ת"ו בתחילתו. לקו"ת נצבים מו, א. ועוד.
 23) עירובין ב, א. וש"נ.
 24) ברכות ח, א. וראה תניא פל"ד.
 25) מלכים"א ח, ט. דברי הימים"ב ה, י.
 26) במדבר"ר פ"ו, א.
 27) חסר קצת (המו"ל).
 28) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן אתהלך ליאזנא ע' רי. אוה"ת ויקרא ע' רנד. סה"מ
 תרכ"ז ע' רצא ואילך.
 29) ראה תענית כג, א.
 30) זח"ג נט, ריש ע"ב.
 31) תהלים קלג, א.
 32) נגיד ומצוה בתחלתו מע"ח. נהר שלום בהקדמת רחובות הנהר בסופו. משנת חסידים מסכת חיוב הנשמות פ"א מ"ב. הובאו ונתבארו בשיחת חג השבועות תרצ"ג (לקו"ד ח"ד תשעא, א).
 33) סוכה כח, א.

ורבא, שהחילוק שביניהם, שחיצוניות התורה נמשכת מחיצוניות הכתר, ופנימיות התורה נמשכת מפנימיות הכתר. וזהו שפנימיות התורה הו"ע היחידה שבתורה³⁴, שקשורה עם משיח, כידוע בענין החמשה שמות שנקראו לנשמה, נפש רוח נשמה חי' ויחידה³⁵, שדוד הוא בחי' נפש, אליהו הוא בחי' רוח, משה רבינו הוא בחי' נשמה, אדה"ר הוא בחי' חי', ומשיח הוא בחי' יחידה³⁶, שעל ידו יהי' גילוי פנימיות התורה לעתיד לבוא (לאחרי ההתחלה בזה בדורות אלו האחרונים, שאז מותר ומצוה לגלות זאת החכמה (כמ"ש האריז"ל)³⁷, ועד לאופן דיפוצו מעינותיך חוצה, שאז קאתי מר"ם³⁸), שדוקא אז יהי' הגילוי דפנימיות הכתר³⁹, לאחרי וע"י התגלותה בתורה (ככל הענינים שהתחלתם ע"י התורה) — פנימיות התורה, בחי' היחידה שבתורה, שע"ז נמשכת ומתגלה גם בחי' היחידה של העולם, פנימיות הכתר.

וע"פ המבואר באוה"ת⁴⁰ שקהת נושאי הארון העלו התורה (חו"ב דאצילות) לבחי' חו"ב דא"א, שהוא בחי' תחתונה שבמאציל (פנימיות הכתר), ולכן גדלה מעלתם על בני גרשון שענינם להעלות המדות דאצילות להמדות שבכתר (חיצוניות הכתר), יש לומר, שעיקר ענינו של קהת הוא פנימיות התורה, שנמשכת מבחי' פנימיות הכתר, ואילו ענינו של גרשון הוא חיצוניות התורה, שנמשכת מחיצוניות הכתר.

וזזהו נשא את ראש בני גרשון גם הם (לאחרי שנאמר תחילה נשא את ראש בני קהת), שהם כמו טפלים לבני קהת, כי, עיקר ענין הנשיאת ראש היא אצל בני קהת, לפי שהעלו את התורה לבחי' פנימיות הכתר, ומ"מ נאמר נשא את ראש בני גרשון גם הם, לפי שהעלו עכ"פ לבחי' חיצוניות הכתר⁴⁰. וע"פ האמור לעיל שהענין דקהת וגרשון בתורה הוא פנימיות התורה ונגלה דתורה, יש לומר, שענין הנשיאת ראש בתורה אצל בני קהת שעיקרו בפנימיות התורה הוא ע"ד מ"ש רבינו הזקן באגה"ק⁴¹ (בנוגע ללימוד פנימיות התורה לעתיד לבוא) שאפשר וקרוב

34) ראה בארוכה קונטרס ענינה של תורת החסידות (תו"מ חמ"ה ע' 363 ואילך). וש"נ.
 35) ב"ר פי"ד, ט. דב"ר פ"ב, לז.
 36) ראה רמ"ז לוח"ב מ, ב. לוח"ג רס, ב.
 37) סה"מ תרח"ץ ע' ר.
 38) ראה הקדמת הרח"ו (הקדמה הא') לשער ההקדמות (נדפסה ג"כ בהוספה לקונטרס עץ החיים לכ"ק אדמו"ר מהורש"ב
 נ"ע). תניא אגה"ק רסכ"ו (קמב, ב).
 38) אגה"ק דהבעש"ט — כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.
 39) ראה פ"ח שער הק"ש רפט"ו. לקו"ת שה"ש בסופו. ובכ"מ.
 40) אוה"ת שבהערה 9 (ע' רמ).
 41) אגה"ק סוסכ"ו (קמה, ב).

הדבר שידעו מפנימיות התורה כל גופי התורה הנגלית. ועי"ז נמשך הענין ונשא את ראש בני גרשון גם הם, שעיקרו בנגלה דתורה, שגם בנגלה דתורה יהי' ניכר פנימיות התורה. ומזה נמשך גם למטה מטה בענין דמררי, שהו"ע אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא⁴², שיתרון המתיקות הוא דוקא כשבאה מתוך המרירות, כמו יתרון האור מתוך החושך⁴³.

ד) **ויש** לקשר זה בדא"פ עם משנת"ל⁴⁴ בענין מ"ש בעשה"ד וידבר גו' לאמר⁴⁵, הן לשון דיבור שהוא לשון קשה והן לשון אמירה שהיא לשון רכה⁴⁶, וכן נזכרו שם אלקים ושם הוי', כמ"ש⁴⁵ וידבר אלקים, וכתוב פנים בפנים דיבר הוי'⁴⁷, וכן בהתחלת עשה"ד נאמר אנכי הוי' אלקיך⁴⁸, ב' השמות דהוי' ואלקים. וטעם הדבר הוא, לפי שענין השלימות הוא בב' הקוין דוקא, וכמו למעלה, כהמאמר⁴⁹ המובא בחסידות⁵⁰ כשם שכחו בבלי גבול כמו"כ כחו בגבול, דאל"כ אתה מחסר שלימותו, והרי ענין השלימות קשור עם (או שהוא ב) העצמות, ששם הוא באופן דיכולת, כמבואר בדרושי היכולת⁵¹. וכמו"כ יש גם בתורה ב' קוין, כמ"ש⁵² מימינו אש דת למו, דהיינו בחי' ימין (חסד) ובחי' אש (גבורה), ושניהם יחד באופן דשלוש. ולמעלה מזה הם ב' הבחי' שבענין השעשועים, שע שע⁵³, שהם ב' תנועות והטיות הפכיים, מטי ולא מטי⁵⁴. ובכללות, שהתורה היא חמדה גנוזה⁵⁵, וניתנה למטה בארץ דוקא. וב' קוין ותנועות אלו ישנם גם בלימוד התורה ע"י האדם, החל מההקדמה ללימוד התורה, שישנו ענין דאמירת מילתא דבדיחותא, והענין דשפתותיו נוטפות מר⁵⁶. וכן בהלימוד עצמו, שהתחלת הלימוד הוא באופן של ביטול, כמ"ש⁵⁷ תען לשוני אמרתך, שהתורה היא אמרתך אלא שלשוני תען כעונה אחר האומר מה שהוא אומר, וכן הוא בפשטות הענינים, שהוא רק שומע מה שהרב אומר

-
42) ראה זח"א ד, א. וראה לקו"ת במדבר א, סע"ד. כא, א. אוה"ת נשא ע' רלח ⁴⁴ .	51) ראה המשך תרס"ו ע' קפ [רמא] ואלך. ועוד.
43) קהלת ב, יג.	52) ברכה לג, ב.
44) ד"ה וידבר אלקים גו' דיום ב' דחה"ש (לעיל ע' קצ).	53) ראה סה"מ תרנ"ט ע' פ [רנג]. סה"מ תער"ב ע' כז. סה"מ תרצ"ו ר"ע 40. ובכ"מ.
45) יתרו כ, א.	54) ראה לקו"ת שה"ש א, ג. וראה המשך תרס"ו ע' מב [נח] ואלך. ועוד.
46) פרש"י בהעלותך יב, א. ועוד.	55) שבת פח, ב.
47) ואתחנן ה, ד.	56) שבת ל, ב. וש"נ.
48) יתרו שם, ב. ואתחנן שם, ו.	57) תהלים קיט, קעב. וראה תו"א יתרו עבוה"ק ח"א רפ"ח.
49) עבוה"ק ח"א רפ"ח.	סו, ב. לקו"ת דרושים לסוכות פא, ג. שה"ש 50) ראה לקו"ת עקב טז, סע"א. ובכ"מ.
	מד, ב. ובכ"מ.

לו כו', ואח"כ צ"ל הלימוד באופן של יגיעה (שהרי לא יגעת ומצאתי אל תאמין⁵⁸), ועד לאופן שממית את עצמו עלי⁵⁹, והיינו, שצריך להכניס את עצמו בהענין ולרצות להבין כו', ולהתייגע בהבנת הענין עד מקום שידו מגעת, ובלשון רבינו הזקן⁶⁰: כפי יכולת השגתו (ומוסיף) ושרש נפשו למעלה, שאין זו תנועה של ביטול, אלא אדרבה, זוהי תנועה של התפשטות שכלו לאורך ורוחב ועומק כו' (כמבואר בכ"מ⁶¹). ונוסף על היגיעה בהבנת והשגת הסברות שבענין, שהרי התורה לא ניתנה חתוכה, אלא מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא⁶², הנה לאח"ז צ"ל גם היגיעה לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא⁶³, שתהי' הלכה כמותו⁶⁴, שזוהי המעלה דמתון ומסיק לגבי חריף ומקשה⁶⁵ (כמבואר בשערי אורה⁶⁶ ובדרושים שלאח"ז⁶⁷).

(ה) **וזהו** נשא את ראש וגו', שהו"ע הנשיאות ראש כו' (כמבואר בלקו"ת⁶⁸), ואח"כ ממשיכים ענין זה בלימוד התורה בהרחבה, ובאופן שהלימוד מביא לידי מעשה⁶⁹, קיום המצוות בהידור, כולל גם הענין דבכל דרכיך דעהו⁷⁰, ועד שיהי' באופן דראי' חושית, בביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, בקרוב ממש.

<p>64 (סנהדרין צג, ב.)
65 (הוריות בסופה.)
66 (שער החנוכה ד"ה בכ"ה בכסלו פנ"ו.)
67 (סה"מ תש"ח ס"ע 123 ואילך.)
68 (שם כא, ב. כג, סע"ג.)
69 (קידושין מ, ב. וש"נ.)
70 (משלי ג, ו. וראה רמב"ם הלי' דעות ספ"ג.)</p> | <p>58 (מגילה ו, ריש ע"ב.)
59 (שבת סג, ב. וש"נ.)
60 (תניא פ"ד. וראה גם הלי' ת"ת פ"א סה"ד.)
61 (ראה אמ"ב בפתח השער פ"ג ואילך.)
62 (ראה ירושלמי סנהדרין פ"ד ה"ב. ועוד.)
63 (יומא כו, א.)</p> |
|---|---|

הוספה

בי"ה, ח' ניסן תשי"ט
ברוקלין

האברך ... שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מדי' ניסן, בו כותב אודות לימודו עד עתה, ואשר יש אצלו
סברא ללמוד מקצוע אחר,

וכיון שהחלטה בזה תלויה בכמה פרטים, ואדם קרוב אצל עצמו, ולא
תמיד יכול להעריך המצב לאמיתותו, ולכן יציע סברתו וענינו לפני המונכחים
המורים המכירים אותו, ויודעים סדר לימודו עד עתה, והשי"ת יתן להם הרעיון
הנכון איך ליעצו.

במי"ש שלפעמים יש אצלו אימתא דצבורא, ולכן אינו יכול לברך בקול
רם בעלייתו לתורה.

העצה בזה היא, שקודם ההתחלה של הברכה, יחשוב בפירוש המלות של
הברכה, ז.א. שהיא ברכה לבורא עולם ומנהיגו, ובמילא אין להתרשם מפני
אדם, ועוד זאת להשתדל שלא לברך דוקא בחפזון ובקול הכי רם, כי אם מלה
אחר מלה ובקול ממוצע, ואז במשך הזמן לא ארוך, יהיי בידו לברך בקול רם
גם כן.

בעת רצון וזכירוהו ואת כל אלה שכותב אודותם על הציון הקי של כ"ק
מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע כאו"א להמצטרך לו,

ומובן ופשוט שככל שיוסיף בהתמדה ושקידה בלימוד התורה ובקיום
מצותי' בהידור, יתוסף בברכות השי"ת בהמצטרך לו,
בברכה לבשו"ט ולחג הפסח כשר ושמח

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

ואדם קרוב אצל עצמו: יכמות כה, ריש ע"ב. וש"נ.
אימתא דצבורא: ראה גם לקמן אגרת הבאה.

ב

בי"ה, יט' תמוז תשכ"ו
ברוקלין

האברך ... שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו, בו כותב ע"ד קושי הדבור מפני אימתא דצבורא וכו' ומהנכון שילמוד בעל פה מהתחלת פרק מא' בספר תניא קדישא, לרבנו הזקן, – פוסק בנסתר דתורה – ובעל השו"ע – פוסק בנגלה דתורה – כחצי העמוד, והעיקר מסוף העמוד נו' אשר ה' נצב עליו וכו' ובוחר כליות ולב אם עובדו כראוי, והרי במעמד של ממה"מ, בודאי שאין להתרשם מפני בשר ודם, וכשידע הענינים ויהיו חקוקים במוח זכרונו, הרי בנקל יהי לפניו לפרט האותיות.

כן ילמוד בשער הבטחון בספר חובת הלבבות. ומובן שהאמור הוא בתוככי כללות הנהגה בחיי היום יומים מתאימה להוראות תורתנו תורת חיים ובקיום מצותי עליהם נאמר וחי בהם, שנוסף על העיקר שכן הוא ציווי הקב"ה הרי זה גם הדרך לקבלת הברכה בהמצטרך לאדם.

וכיון שעל האדם לעשות את התלוי בו גם בדרך הטבע, ישאל גם דעת רופא, שירגיע אותו וגם יורוהו סדר הנהגה לחיזוק מצב רוחו, ויהי רצון שיבשר טוב בכל האמור.

ומהנכון אשר יבדקו את התפילין שלו – באם לא נבדקו בשנים עשר חדש האחרונים – ובכל יום חול קודם הנחתם יפריש פרוטות אחדות לצדקה – מובן שהפרשה לצדקה צריכה להיות בלי נדר – .

ב

אימתא דצבורא: ראה גם לעיל אגרת הקודמת.
עליהם נאמר וחי בהם: אחרי יח, ה.

לזכות

הילד **משה** שיחי

ליום הולדתו השלישי, ולרגל ה"אָפּשערעניש" שלו

י"ב סיון, ה'תשפ"א

ולזכות אחותו ואחיו

חי' מושקא ומנחם מענדל

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' **יקותיאל דובער** וזוגתו מרת **מרגלית רעכיל**

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות ובריאות

קלמנסון

ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' **ישראל שמעון** ומרת **חנה** שיחיו **קלמנסון**

מרת **שרה** שתחי' **פרידמן**